

Обговорення освітньо-професійної програми Журналістика

З метою оцінки якості освітніх послуг, аналізу задоволеності освітньою програмою “Журналістика” упродовж грудня 2024 року було проведено анонімне опитування у формі онлайн-анкети (гугл-форми) фокус-груп, в які увійшли здобувачі освіти зазначеної програми денного та заочного відділень. Загалом долучилися 22 респонденти. В анкеті містилися запитання відкритого і закритого характеру, що дозволило зібрати не тільки кількісні, але й якісні дані. Уся інформація, яку надали респонденти, була оброблена й проаналізована анонімно, результати представлені в узагальненому вигляді. Для обробки отриманих даних був застосований статистичний та текстовий аналіз.

Вважаємо, що опитування допоможе визначити, наскільки програма відповідає очікуванням студентів, їхнім професійним інтересам і потребам; дозволить оцінити якість навчальних дисциплін, рівень викладання, актуальність змісту курсів і практичної підготовки.

Наведемо дані, які характеризують аудиторію опитуваних.

27, 3% респондентів навчаються на 1 курсі, 40,9% – на другому, 13,6 % – на третьому, 22,7 % – представники 4-го курсу. З 22-х респондентів 14 вчать на денному відділенні (63,6 %), 8 – на заочному (36,4).

У блоці **“Задоволеність освітнім процесом”** відповіді розподілилися таким чином: на питання **“Як ви оцінюєте якість викладання дисциплін?”** 9 респондентів (40,9%) відповіли **“дуже висока”**, 14 (63,6 %) – **висока**, середня – 1 (4,5 %), низька і дуже низька – відповідей не було. Питання **“Чи вважаєте ви навчальний матеріал актуальним і корисним?”** показало такі результати; **“так, повністю”** відповіли 20 респондентів (90,9%), **“частково”** – 3 респонденти (9,1%), відповіді **“ні”** – не було. На питання **“Наскільки ефективно викладачі використовують сучасні технології та інтерактивні методи навчання?”** 9 респондентів (40,9%) відповіли **“дуже ефективно”**, 10 респондентів (45,5 %) –

“ефективно”, 3 (13,6%) – “помірно”, відповідей “малоефективно” і “не використовують” – не було.

Відповіді у блоці **“Практична складова програми”** розподілилися так: На питання “Як ви оцінюєте кількість і якість практичних занять?” 7 респондентів (31,8%) відповіли “дуже висока”, “висока” – 14 (63,6%), “середня” – 1 (4,5%). “низька”, “дуже низька” – 0.

“Чи достатньо можливостей для участі в професійній практиці (наприклад, у редакціях газет, теле-радіо-організаціях, університетських медіа)?”: “так, цілком достатньо” – 9 (40,9%), “частково достатньо” – 7 (31,8%), “ні” – 6 (27,3%).

11 респондентів (50%) на питання “Чи достатньо можливостей для реалізації вашого наукового потенціалу (участь у конференціях, інших наукових заходах)?” відповіли “так”, 9 (40,9%) – частково достатньо, “ні” – 2 (9,1%).

На питання “Чи відповідають практичні завдання реальним умовам журналістської роботи?” відповіли “так” 81%, 19% – “частково”.

Блок **“Задоволеність організацією навчання”** містив такі відповіді: “Як ви оцінюєте доступність розкладу, планів занять і навчальних матеріалів?” – “дуже висока” – 6 (27,3%), “висока” – 9 (40,9%), “середня” – 8 (36,4%), “низька”, “дуже низька” – по 1 респонденту (4,5%). На питання “Чи влаштовує вас взаємодія з адміністрацією факультету (куратором, гарантом програми)?” 19 респондентів (86,4%) відповіли “так”, 2 респонденти (9,1%) – частково, 1 (4,5%) – “ні”. 14 респондентів (63,6%) відповіли “так” на питання “Чи достатньо у вас доступу до необхідної літератури, обладнання та програмного забезпечення?”, 7 (31,8%) – частково, 1 (4,5%) – “ні”.

У блоці **“Загальне враження та пропозиції”** були розміщені відкриті питання. Наведемо деякі приклади.

Найбільш сильними сторонами програми здобувачі вважають: сучасні технології, практичний напрямок використань набутих знань, програма йде в ногу з часом, небайдужість викладачів до навчального процесу, вміння знайти спільну мову з кожним студентом, та зацікавити до роботи; підхід викладачів, практичні заняття; “У нас більшість викладачів дуже сильна, а до того ж вони

знають про журналістику як професію з власного досвіду. Мені подобається, що все, що ми проходимо це реальність, буденність та актуальність на просторах інтернету; вміння викладачами викладати свій предмет; цікаве викладання; все є цікавим і корисним; програма онлайн; зорієнтованість на практику; гнучкість програми, можливість навчатися дистанційно; “Не впевнена, тому що через війну освітній процес проходить не так як потрібно, але це неможливо виправити через зовнішні причини”, доступність.

На думку респондентів аспекти, які потребують покращення, такі: хотілось би більше практики в умовах дистанційного навчання, або можливості очного опрацювання дисциплін, “Як на мене, деякі вчителі не надають нам уваги стільки, скільки потрібно для знання з предмету. Загалом, мені дуже часто здається, що "заочка" не потребує стільки уваги, як "очка" у ставленні вчителів”, “продумати як на дистанційному навчанні студенти можуть практикуватися”. Переважна більшість вважають, що навчання організоване на високому рівні і не потребує змін чи покращення.

Які освітні компоненти вам би хотілося бачити в освітній програмі?

1. Психологія

2. “Хотілось би мати дисципліну, яка детально розкриває тему роботи з подкастами. Також предмет що навчить краще розбиратися у внутрішній та зовнішній політиці та економіці”.

3. “Більше медійності. Саме завдання характеру медіа. Наприклад дисципліна, де підсумком стало б ведення сторінки інстаграм, чи ютуб в плані висвітлення новин, проблем чи аналітик. Хочу реальні розслідування, (бо є міні-справа університетського масштабу, яку б хотілось прояснити) але це, ніби, буде у нас в майбутньому. Чесно, хочеться вже показати, що я хтось, робити щось у своїй місцевості. Мене манить телеісторія. Можливо на якусь креативність: придумати власну програму чи ток-шоу, зробити відео як би його проводили, накидати референт для декорацій, світло, монтаж...”

4. Більше практики

На питання “Чи порадите ви цю програму майбутнім абітурієнтам?” 19 (86,4%) висловилися позитивно, 1 респондент (4,5%) – негативно, 3 респондентів (13,6%) не впевнені.

Отже, опитування дозволило ідентифікувати проблемні аспекти, виявити слабкі сторони освітнього процесу, наприклад, недостатність можливостей для реалізації наукового потенціалу, складнощі із доступом до навчальних матеріалів, незадовільну організацію практик або підтримки з боку викладачів.

Водночас результати слугують основою для покращення програми, впровадження нових підходів, перегляду дисциплін і методик навчання, що сприятиме адаптації програми до потреб сучасного ринку праці, допоможуть визначити динаміку змін у сприйнятті програми.

Дані, отримані через такі опитування, можуть використовуватися для підготовки звітів про відповідність програми стандартам освіти, що важливо для підготовки самоаналізу під час чергової акредитації.

Важливим, на наше погляд, також є залучення студентів до процесу управління якістю освіти. Здобувачі повинні зрозуміти, що їх голос є почутим, що саме вони сприяють формуванню освітнього навчального процесу для забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці.